

Влияние на интерактивните методи и подходи върху училището като общност

Александра Станева

Impact of interactive methods and approaches on the school as a community

Alexandra Staneva

Abstract:

Today, learning is limitless and provides endless learning opportunities. The times are such that school should educate creators, not consumers. The report analyzes real problems caused by "Traditional" methods and offers concrete examples of how to solve them. The need for the introduction of digital approaches is justified and attention is paid to the benefits of implementing innovations. The new trend of interactive learning is rapidly gaining popularity beyond traditional learning and becoming the most widely used system for acquiring knowledge and skills in the 21st century.

It is not just about establishing the school as a place where children have access to new technologies, but as a space where students' motivation and curiosity are developed beyond the constraints of academic subjects and the characteristic of open-mindedness is applied.

Keywords: traditional methods, digital approaches, school community, interactive learning

For contacts: Alexandra Staneva, PhD student in Burgas Free University, alexstaneva@icloud.com

„Креативността и въображението ни учи,
че можем да бъдем много повече,
отколкото образованието ни казва, че сме.“
Рагава К. К. (Ted Talk)

ВЪВЕДЕНИЕ

Казано е, че „новото вино се налива в нови мехове“. Всяка нова епоха изисква нови методи и подходи за образование на подрастващите. Новата тенденция на обучение чрез интерактивност бързо придобива популярност, измества традиционното обучение и се превръща в най-широко използваната система за усвояване на знания и умения през 21. век. Основната причина е, че тя най-добре може да отговори на нуждите на съвременния обучаващ се. Прилагането на нови методи и използването на съвременни средства прави ученето интересно и достъпно, а учениците – активни и отговорни към процеса на собственото си обучение.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Интересът към темата е породен от едно странно явление, което се среща в ежедневието на днешните ученици. Те прекарват 50% от своето време в чакане – учителите да раздадат тетрадките, по-бавните ученици да отговорят на въпросите, да удари звънецът за междучасие или да се случи нещо ново. Интерактивните методи могат да променят този факт или най-малкото да внесат

разнообразие в училище. Днес обучението е безгранично и предоставя безкрайни възможности за учене. Времената са такива, че училището трябва да обучава създатели, а не консуматори. В тази връзка твърде много от децата се оказват неподготвени. Учениците са носители на все по-нови и нови тенденции, което се явява предизвикателство пред училищните институции да се адаптират към изискванията на новото време. Чрез използване на дигитални учебни приложения изграждаме креативност, разширявайки учебната среда извън границите на класната стая.

Адекватното въвеждане на интерактивни методи в училище включва осигуряване на по-продуктивна учебна среда с приветлива атмосфера, изграждаща отговорни, креативни и конкурентноспособни личности. Разпространението на разглежданите методи в повечето училища улеснява усвояването на знания и спомага за изграждане на по-осъзнат и сплотен училищен колектив, който чрез тези способности възпитава самоуверени и независими професионалисти, свободно владеещи своя разум и чувства и които са успешно подготвени да развият не само себе си, а и онова, от което се нуждае обществото на един постоянно променящ се свят.

Интерактивното обучение не е нещо, към което класните стаи могат да се адаптират за една нощ, тъй като изисква значителни промени. Като част от това начинание всички участници трябва да свикнат с по-гъвкав процес на работа. Не става въпрос само за утвърждаване на съвременно училище като място, където децата имат достъп до нови технологии, а като пространство, в което се развиват мотивацията и любопитството на учениците извън ограниченията на учебните предмети и се прилага характеристиката на отворения ум. Имайки предвид, че съвременният свят е VUCA - променлив (Volatile), несигурен (Uncertain), сложен (Complex) и нееднозначен (Ambiguous), би било добре да прилагаме тази характеристика по-често. Вместо да даваме възможност на първичните гласове на Осъждането, Недоверието и Страхата да доминират, чрез интерактивни подходи може да дадем превес на гласовете на Любопитството, Позитивната оценка и на Смелостта.

За съжаление на места все още се среща едно архаично разбиране за знанието, което е било актуално по времето на килийните училища. Тогава ключов е бил самият достъп до информация. Сега, когато тя е общодостъпна, не само е безсмислено, но и невъзможно да я обхванем и поберем в човешката памет. Нуждата да се приспособяваме към промените в заобикалящата ни среда налага въвеждането на нови идеи, практики и нестандартни решения. В същото време е добре успешно да съчетаваме традиции и иновации, което да стимулира развитието, творческите заложби и потенциала на всеки от нас като знаещ, търсец и мотивиран за себerealизация и изява. В условията на нашия все глобализиращ се свят училището трябва да изгражда личности, чиито знания са базирани на практическите дейности. Чрез такива дейности придобиването на умения в областта на науката става лесно и трайно. Защо да използваме интерактивни методи и подходи?

1. Защото се наблюдават съществени разлики в нивото на знания, умения и стилове на учене при учениците, както и в мотивацията на различните личности в училищната общност;

2. Учениците срещат трудности при пренос на знания от наученото в училище към ежедневието и обратно;

3. Налице е тенденция към замяна на действително придобитите знания и умения с бърз достъп до информация;

4. За да надградим и сплотим училището като общност.

“Традиционните” методи се основават на ръководната роля на учителя. Това не насърчава новаторството, комуникативността и способността за решаване на проблеми – качества, чието значение в съвременния свят расте неимоверно. Ролята на ученика се състои единствено в механичното запаметяване на готови знания и ограничава процеса на сътрудничество в училищната общност. Този вид обучение изисква основно наизустяване и води до неразбиране на материала, незаинтересованост от страна на ученика и често до липса на умения за прилагане на наученото. В напълно друга посока е ориентиран „интерактивния“ образователен модел. Тук фокусът е не само върху съдържанието, а и върху процеса. Интерактивните методи подпомагат ученика да излезе от пасивно състояние на слушане и изискват от него да се включи активно в конструирането на собствените си знания. В интернет е пълно с качествени ресурси и дигитални библиотеки. Може да задаваме интригуващи задачи на децата, за да повишим интереса им към учебния материал, използвайки различни дигитални ресурси, образователни страници и приложения. Има много полезни интерактивни дейности, които допринасят съществено за прогресиращото развитие на учебните часове:

- създаване на профил в социална мрежа (Фейсбук) на ключов владетел от урока по история – отбелязване на важни моменти, битки и снимки, които помагат на учениците по-лесно да запомнят материала и информацията за дадения владетел;

- образователната платформа „Kahoot“, която ни позволява да създаваме състезателни игри, с които да затвърдим новите знания или да стимулираме активното участие в час. Една от най-полезните опции на програмата е създаването на обобщаваща графика след всяка игра, която да покаже на учителя кои са въпросите, които затрудняват най-много учениците;

- платформата „LearningApps“, с която може да представим информацията от урока под формата на кръстословица, бесеница, конно надбягване, пъзел, игра на асоциации и др.;

- „Superteachertools“ - Тази платформа ще ни помогне да разнообразим учебния час като използваме колело на късмета, хронометър, игра на „Стани богат“ и др.;

- „Skilly the bot“ - иновативно обучително средство, с което учениците могат да учат уроците си по-лесно и по-забавно като задават на чатбота конкретни въпроси върху учебния материал и да получаваме веднага конкретен отговор чрез изкуствен интелект;

- Чрез „OpenBoard”, „Edpuzzle” и „Wordwall.net” можем бързо и лесно да създаваме интересни видео уроци, които да съхраняваме в дигитални класни стаи;

- Сайтът „BookCreator.com” позволява да създаваме собствени дигитални книги, които да споделяме с ученици и колеги.

Така постепенно „традиционното обучение“ отстъпва пред интерактивното, при което учениците сами откриват отговорите на въпросите, подхождат творчески, впрягат в процеса емоциите си и излизат от класната стая не просто със знания, а с разбиране и с придобити ключови компетентности. Чрез мониторинг може да проследим състоянието на училищната общност преди и след въвеждането на разглежданите методи и да определим какво е влиянието им върху училището като общност. Практическите резултати и качествената обратна връзка на учениците, родителите и училищния екип са ключови за добрата ефективност и не трябва да ги пропускаме или подценяваме. А знаете ли всъщност, че за съжаление доста от учителите в днешно време правят точно това?

В резултат от прилагането на интерактивни методи в часовете, уроците са по-увлекателни. Класът е по-задружен и участва активно в повече дейности. – Това показва изследване на нагласите на ученици от 3. „А“ клас, 76. ОУ „Уилям Сароян“, гр. София

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Най-важната явна цел на съвременното образование и една от приоритетните задачи на обществото и държавата е възпитаването на морални, отговорни, инициативни и компетентни граждани. В тази връзка, образователният процес трябва да се разбира не само като процес на овладяване на система от знания, умения и компетенции, но и като такъв на личностно развитие, приемане на духовни, морални, социални и други ценности. Важно е да се осъзнае положителното влияние на интерактивните методи и подходи върху училището като общност, в която доверието и подкрепата формират доволни родители, учители и директори, щастливи и умни деца. Защото щастливите деца са успешни в живота!

ЛИТЕРАТУРА

1. Щайнер, Р., Дънов, П., Новата педагогика, 2023
2. Боев, Б., Учителя за образованието, 2021
3. What's your 200-year plan?, Raghava KK (2013):
<https://www.youtube.com/watch?v=Qzmt2wQMhYo>